

TAPOLCZAI LAPOK

EZELEŐTT TAPOLCZA ÉS VIDÉKE.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN, KIADÓ ES TULAJDONOS: LÖWY B.

Megjelenik minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-utca.
Keziratokat vissza nem adunk.

Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félvre 5 K.,
negyedévre 2 korona 50 fillér.

Hirdetmények: megegyezés szerint.
Nyit-ter sora: 1 kor na.

Mikor mindenkinek igaza van.

Irta: Weiler Kálmán.

Szomoru elégtételül szolgálnak az idej esztendőben szerzett tapasztalataink. E lapok hasábjain, a múlt évi karácsonyi számban arról írtam, hogy az 1912. év előreláthatólag a munkáshiány jegyében fog megindulni. De ezen közleményem folyománya volt az 1910. év szeptember 18-iki számban, a munkáshiány orvoslásáról írt cikkemnek. Két év tapasztalata, sajnos, teljesen igazolta aggodalmamat.

Még azok is, kik a munkáshiányt csak időszerű tünetnek mondták, kezdenek ma már tisztábban látni és elismerik, hogy ezen kérdéssel tüzetesen kell foglalkozni. Nem helyi jellegű ez, hanem jelentőségét, kihatását s nyíli az egész országra. A legelső gazdasági szaklapunk a „Köztelek“ minden számában hozza a sok panaszt, de nemcsak egy vidékről, hanem az egész ország területéről.

A legnagyobb munkásfőléssel rendelkező vidékeken szintugy panasz-kodnak, mint nálunk.

Oly kérdés ez, amely, mihelyt a politikai állapotok rendes mederbe jutnak, elemi erővel fog a megoldandó kérdések között első helyre törni. Gazdasági létünk alapja kezd inogni, re-

esegni-roponni, kényszerülünk ezen kérdéssel behatóan foglalkozni.

Mert a munkáskéz hiánya a termelés drágaságát és eredménytelenségét vonja maga után és ennek következménye a gazdasági forradalom és az állam esődje.

És sajnos ezen kérdésben az egyenesen érdekelteknek, és miként az egyszerű bíró tette, vagyis mindenkinek, igazat kell adni.

Igaza van, jogos a panasza a föld-birtokos osztálynak, amely e napokig is a népet vezette, oktatta, gyámolította. De ma már a rossz munkás és eselédviszonyok közepette kiesik a talaj a lába alól.

Középbirtokon lehetetlen lesz az intenzív gazdálkodás, mert nagyszabású munkáskezelést potló beruházásokat nem bír el.

A kisbirtokos gazdának családtagjai sem állanak oly fegyelem alatt, mint régebben. A vasút közel hozta a nagyvárost, mely könnyű kereset forrásaival, magas munkabéréivel, szórakozó helyeivel egyedüli vágya a mindkét nembeli falusi fiatalságnak. A falu kezd elnéptelenedni, elgyöngülni, mert szaporulata a városokat táplálja. És mit tesz a kisbirtokos, hogy helyzetén segítsen? itt hagy csapatot, papot és megy Amerikába, mert itthon nem boldogul. Arra nem gondol, hogy ha itthon is úgy

dolgoznék, mintott, akkor nem kellene kétes eredményért, pénzt, egészségét elveszítetve, tengeren túlra mennie.

A munkásnak van manapság a legjobb dolga. De ha mindenkinek igaza van, akkor neki is igaza van, ha helyzetét gazdaságosan kiaknázza.

A fejlődő gyáripárnak is igaza van, mikor onnan szedi munkásait, ahol legolcsóbban kapja. Azzal nem törődik, hogy egy egész vidék gazdasági egyensúlya megbillen, minden új ipari vállalkozás nyomán. Azzal érvel, hogy nagyobb munkabérével jólétet teremt és emeli a nyereségtermények árát. A gazdák viszont sirathatják a szakavatott munkásaiknak és megbízható eselédsgüknek elvesztését, kiket aránytalanul magasabb munkabér elvon előbbi kenyérkeresetüktől. Ezeket pótolni azonban már nem lehet; mert oly magas bért egy gazdaság sem fizethet, mint az iparvállalat és aki ezek közül hosszabb vagy rövidebb ideig iparvállalatnál dolgozott, az többet megelégedett mezei munkás vagy eseléd nem lesz, mert a magas munkabérek a könnyelmű költsékezés lejtőjére csalták.

Előreveti árnyát ismét azon kérdés, hogy mit hoz számunkra a jövő. Azt már sejtjük, hogy sok jót nem. Biztos jövedelmezőségű iparvállalatok alakulnak egyre-másra vidékünkön, melyek teljesen fölszivják a még rendelkezésre állott csekély munkásérot. A jövő évben Nyírád férfimunkást már nem fog

TÁRCA.

Kamorra.

Olasz eredeti után írta: N. Kiss József.

A minap fejezték be Róma közelében Viterbo városkába egy rémes bűnpört, amelynek a vádlottait — a kamorra huszonöt tagját — másfél évi vizsgálat és szenzációs jelenetekkel bővelkedő tárgyalás öt — harminc évi nehéz rabságra ítélte az olasz bíróság. A pör borzalmai révén ezuttal az eddiginél sokkal nagyobb és szélesebb körű vizsgálat indult meg a kamorra ellen s adatai eddig még az olasz közönség előtt sem ismert dolgokattártak föl erről a szicíliai malfiához hasonló titkos szövetségről.

A kamorra működése eredetileg politikai

üzelmekkel kezdődött nápolyi II. Ferenc idejében a múlt század elején. Ekkor nemcsak az alsó néposztályba tartozó emberek tartoztak a szövetségbe, hanem hivatalnokok, miniszterek, sőt hercegek is csatlakoztak hozzá. II. Ferenc iparkodott véget vetni a titkos üzemeknek, amennyiben tömegesen deportáltatta a tagokat, de hiába való volt minden törekvése. Később az olasz kormány rendőri szolgálatokra iparkodott felhasználni a kamorra tagjait, de ez a kísérlet gyászos fiaskoval végződött, mert üzelmek mindig épen a kormány ellen irányultak. Az elűzött II. Ferenc királynak sikerült a kamorrát szolgálatába állítani, a mivel II. Viktor Emánuelnek nem kis kellemetlenséget okozott. A mikor azonban a kormánynak sikerült a szintén a kamorra segítségével megindított bourboni zavargásokat csirájukban elfojtani, akkor kénytelen volt a kamorra működésének más teret keresni.

Ezt meg is találta nemsokára, a mikor

elhatalmasodott Nápolyban a városi hatóságban és a helyzetét erejéhez képest ki is használta a maga javára. A titkos követségnek nagy kárt tett ugyan a kétszáz tagjának újabb deportációja az olasz szigetekre, de egészen megszabadulni még nem lehetett tőlük. Most már nagyon súlyos s jóformán csakis az alsóbb néposztályokra szorított.

Sikereit legfőképp egyszerű fegyvelmezésének köszönheti. Minden belépő a vas feszületre esküdve fogadja meg a hűséget és hallgatást. Két esztendei próbaidő után dől el, hogy a kamorristák két különös formájú törét megkapja-e, ezek ismertető jelül szolgálnak és ezek birtokával tagjává lesz a titkos szövetségnek. A vezetőség a fővárosban és a vidéken teljesen egyformán van szervezve. Az első tagja a Capo főnök, a kinek föltétlenül engedelmességre tartoznak; a másik felsőbb tisztviselő a főszámvevő. A szövetség ma tulnyomó részben lopással, zsarolással, a mások megbizásából minden-

FELTŰNŐ NAGY MÓR UJONAN BERENDEZETT LÁTVÁNYOSSÁG DIVATÁRUHÁZA

KESZTHELYEN, hova az őszi és téli évadra szebbnél szebb uri és női divatickek érkeztek és folyton érkeznek.

A FÉNYESEN BERENDEZETT DIVATÁRUHAZ UJABB CIKKEI: női blouzek, mindennemű Jouponok és szörme garnitúrák; átmeneti uri kabátok, fiu öltönyök, valódi amerikai női-, férfi- és gyermekcipők. — Ujdonságok: angol, olasz és Habik kalapokban, angol nyakkendők és angol hajtó és utcai keztyükben. Szolid szabott árak ! !

adni. Ederics környéke sem marad mentes, mert hallottam egy embrióban levő új vállalatról, melynek megvalósulása sem sokáig késik. Most már képzelje el mindenki saját fantáziája szerint a közel jövőt, mert nagy a különbség drága munkabér, de elegendő és lelkiismeretes munkások és drága munkabér, kétségbeejtő munkahiány és rosszakaratu, lelkiismeretlen munkásság között.

Itt már országos mozgalomnak van helye, hogy e romboló jelenségi gazdasági rákfenét utjában megállapíthassuk és azt gyógyíthassa egy bekapcsolva méltányosan humánus és egyben nemzeti érdekű létesítményekkel.

A badacsonyi vidéki szőlősgazdák egyesülete célul tűzte ki magának, hogy utat törjön, ösvényt taposson ezen járattal rengetegben. Mert nehéz kérdésnek fog bizonyulni a munkahiány orvoslása. Fölhívjuk tehát mindazokat, kiknek érzékük, tudásuk, befolyásuk és jóakarata van az ily fontos gazdasági kérdés megoldásához, ne készenek és járuljanak hozzá tehetségük szerint.

Az országos vásárok reformja.

Zalában, ahová a jó Isten két kézzel szórta a sok apró községet, sok a vásár. Igen sok. Egyik a másikat üzi, hajja.

Bár érdekes és jellemző statisztika volna, de még sem olvashatjuk ki a kalendáriumból a vásárok számát. Erre nincs időnk. Azt azonban tudjuk, hogy a tapolczai iparosok mintegy 110 vásárt látogatnak évenként. Van olyan, aki ebből a nagy számból 70—75 vásárt jár rendszeresen.

Horribilis szám!

Vele elveszik 70—75 munkanap. Ha hozzávesszük az 52 vasárnapot, az évnek jó harmadát kapjuk, amikor

nemü gonosztetre való vállalkozásával és csempeszettel teremti meg jövedelmét.

Nagyon csalódnék, aki azt hinné, hogy a kamorra minden tagja naplopó vagy közönséges tolvaj. Van köztük olyan is, aki tisztességes mesterséget folytat s csak mellesleg áll a titkos szövetség szolgálatában. Így például köztudomású, hogy Napolyban vannak nagy áruházak, amelyeknek tulajdonosai oly módon vélik magukat legjobban biztosítani, hogy öreg lekintélyes kamorristákat fogadnak meg éjjeli őrnek.

A kamorrista szövetség egy külön ágazata a kutya-kamora. Ezek a gonosztévők a gazdag emberek kutyáit fogdossák össze titokban s így sok pénzt keresnek. Nincs rá eset, hogy az eltűnt kutya gazdája a rendőrséghez forduljon. Inkább fölkeres egy általa kamorristának ösmert alakot, ezzel megállapodik egy bizonyos összegű válságdíjban, jobban mondva a becsületes megtaláló jutalmában s néhány óra múlva haza kerül a kutya hozzá. Ha a rendőrséghez fordulnak, a kutyát rendszerint megmergezve találják.

Elveszett értéktárgyak visszaszerzése, még az esetben is, ha a kamorra tagjai lopták el, szintén legalkalmasabb a titkos szövetség. Így például egy ur, akinek az óráját ellopták már az egyszerűség kedvéért is szívesebben fordul a kamorrahhoz, mint a rendőrséghez. Ennél a hatóságnál ugyanis gyakran

vásározó iparosunk nem dolgozik. De élni ebben az évharmadban is kell. Sőt dupla költség esik a vásárok napjaira. A gazda költ a vásáron, a család itthon.

Ehhez a dupla költséghez hozzá kell számítanunk a fuvarát is. 72—75 vásár fuvarja akkor is szép összeg, ha több iparosunk társul egy-egy kocsihoz.

Igy válik a tulon-tul sok vásározás nagy gazdasági csapássá. Ahelyett, hogy áldása volna iparosainknak, egyszerűen átokká vált a sok vásár rájuk nézve.

De még egy szempont van, amely a vásárok ellen szól. A helyi iparnak és kereskedelemnek sokat ártanak. Nyakunkra hozza messze vidékek iparosainak, kereskedőinek versenyét. Nemesak a falusi nép, amely vásárrá járnivaly szereti, hanem a községi közönség is hetekkel, hónapokkal előbb tartózkodik szükséges ruházatának, háztartási cikkeinek beszerzésétől, várja a közelgő vásárt abban a reményben, hogy a vásári sokadalom nagy versenyében olcsóbban szerzi meg szükségleteit. Hogy csak amolyan vásári portékát kap, mert olcsó husnak híg a leve, avval a századik magyar sem törődik.

Nem egy kisiparosunk, kiskereskedőnk belátta már, hogy a vásározás csak a pokol útja rá nézve, amely anyagi tönkretételére jó csak és abba hagyta a vásárjárast. Legfőleg a maga községe vásárra rakódik ki, a többit hagyja másoknak. De vajmi kevés ezeknek a száma, legnagyobb részüket vásárról vásárra kergeti a remény, de még inkább a mindennapi szükség, pazarolva drága munkaidőjüket, fölösleges módon kidobva pénzüket és kockára vetve egészségüket. Mert gyakran áldozatul esik a földi életnek ez a legdrágább kincs: az egészség is. Sok vásározó polgárunk talán nem is sejtí, nem is tudja, hogy

megidezik, szembesítik egy sereg gyanúsítottal, jegyzőkönyveket vesznek föl, s bizonyítékokat kernek tőle a följelentőtől, hogy csakugyan volt-e órája. E hosszadalmas eljárás mellőzésével a kamorra kémei és jó összeköttetései segítségével sokkal zajtalanabban és gyorsabban dolgozik és a mi a fő, sokkal több sikere van, mint a rendőrtisztviselői karnak.

Egyik keresetforrása jó utcasarkok és helyek berbeadása koldusoknak és gyümölcs árusoknak valamint a víznek löitására árulása. Mindent összevéve, igen tág tere van a működésre, a mi némileg kárpótolja a régiért.

Az olasz kormány most, a pörrel, amely mindenestre csak Napolyon kívül volt ilyen módon megvalósítható és folytatható, tanúságot tett arról, hogy most már komolyan törekszik arra, hogy e munkától irtozó esőcselek gazdálkodását visszaszorítsa. Hogy milyen magas lóra ül a kamorra egy tagjának fölmentése után és hogy fűtyül a kormányra és a rendtartó hatóságokra, bizonyítja, hogy e pör után fölmentés esetére azt tervezték, hogy a szabadjára kerülő kamorristákat impozáns ünnepi menetben viszik Kazertaba és Napolyba.

a munkaerejét és életét sorvasztó kór csirait valamelyik őszi vagy tavaszi vásár hideg, esős napján valamely téli sokadalom szelében-fagyában kapta meg.

Ma már szinte általános tudat, hogy a vásárok elvesztették régi jelentőségüket, hogy nemcsak nem közgazdaságilag szükséges tényezők, hanem ellenkezően: kész veszedelmek.

Tehát részben megszüntetendők, egészükben pedig megreformálandók.

Ez a reform évekkkel ezelőtt már a közgazdasági tényezők napi kérdése volt. Erős volt a vágy a vásárok megreformálása végett s ez a vágy ezeket a közgazdasági tényezőket erős munkára is tüzelte. A kereskedelmi és iparkamarák, az ipartestületek és egyéb ipari szövetségek, a gazdák egyesületei állandóan foglalkoztak a vásárok reformjának kérdésével s erősen ostromolták a kereskedelmi és földművelésügyi minisztereket, hogy ezt a reformot hajtsák végre.

Eredményt nem értek el. A vásárok reformálása sok-sok apróbb-nagyobb község érdekeit érinti. Nem egy sok küzdelem után, erős kortesérdemek jutalmazásául kaphatta csak meg, természetesen: nem szívesen mondana le róla. Ekként a vásárok apasztása nagyon erős ellenzéki érzést váltana ki az érdekelt polgárság köréből. Talán ezért is lett nebanesvirág a vásárok reformjának ügye. Ezért azután az illető tényezők a hasztalan küzdelembe belefáradtak, abba is hagyták s a vásárok reformálása lekerült a közgazdasági mozgalmak napirendjéről.

De újra fel kell újítani! Bármennyire beletűközzék is egyes községek anyagi érdekébe, a vásárokat kevesíteni és reformálni kell. Egyetemes közgazdasági érdekek parancsolják ezt. Ez pedig sokkal előbbre való és fontosabb országos érdek, mint egyes községek érdeke.

Tehát az ipartestületek, ezek országos szövetsége, a különböző kereskedelmi és gazdasági egyesületek vegyék ismét programjukba a vásárok reformját és külön-külön is, együttes erővel is sürgessék a kormányt és a törvényhozást, hogy ezt a régóta vajjudó, de várva-várt reformot végre is csinálják meg.

Ma, midőn immár apró kis községek, zugok is az egyre fejlődő vasuti hálózat forgalmába esnek, egyáltalán nincs szükség a vásároknak arra a nagy özönére, amely mint nagy gazdasági csapás nehezedik rá népünkre.

Nyári vasúti menetrendünk.

Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés tapolczai kerülete a következő fölterjesztést intézte az államasutak igazgatóságához:

„Tapasztalva azt a jóakaratu érdeklődést, amellyel a tekintetes Igazgatóság a vasúti menetrend megállapítására nézve az érdekelt közönség részéről jövő jogosult kívánsággal szemben viseltetik s másrészt látván a méltányosságot, amellyel a tekintetes Igazgatóság a közönségnek ez irányu kívánalmait elbírálni szokta, legyen szabad nekünk, mint Tapolca és környéke kereskedői érdekképviselőinek a jövő évi nyári menetrendre vonatkozóan a következő indítványt tenni:

1. Nemesak a tapolczai, hanem az egyre számosabb zalai—balatonparti közönségre nézve is fölülte sérelmes a tapolca—börgöndi vonal menetrendjében a f. évben behozott az a módosítás, hogy déli 1 órától kezdve este 9 óráig nem indul Tapolczáról személyvonat, s így a fürdőközönség, mely vásárlásait esetleg a délutáni órákra hagyja ezt az nap jóformán le sem bonyolíthatja. Hiszen a közben délután 6 óra 20 perckor induló gyorsvonat, tekintve drágaságát s hogy minden állomáson meg nem áll, erre a célra alkalmatlan. Visszaállítandó volna tehát az 1911. évi nyári menetrendnek az az intézkedése, hogy délután 4 óra táján indítatnék egy személy — esetleg — vegyesvonat, amelynek este 10 óra táján Tapolczára visszaérkező ellenvonattal beállítandó lenne. A fürdő évadban *vasárnap délutánra* mindenesetre beállítandó lenne egy ily vonat.

2. Teljesen céltalannak tartjuk, hogy a jelenlegi menetrend szerint Ukkról 6 óra 20 perckor induló 6534. számú vegyesvonat csupán Sümegig közlekedik. Ezt legalább is Sümegnek személyforgalmi szempontból való jelentéktelensége alig okolja meg. Ez a vonat tovább megszakítás nélkül volna vezetendő Tapolca—Balatonszentgyörgy irányában, olyformán, hogy Tapolczáról 8 óra 30 perckor indulna Balatonszentgyörgy felé. Ezzel szemben azután az Ukkról jelenleg 7 óra 46 perckor Tapolca—Balatonszentgyörgy irányába induló 6512. sz. vegyesvonat — esetleg — beszüntethető lenne. E változtatásnak nagy előnye az lenne, hogy egyrészt a Czeldömölk felől érkező és Tapolca felé utazó közönség nem lenne kénytelen reggel 6 óra 10 perctől 7 óra 46 percig Ukkon vesztegelni, de másrészt ami még sokkal fontosabb, nem esnék el

a kívánságunk szerint induló személyvonat közönsége Balatonszentgyörgyön a Prágerhof felé induló gyorsvonathoz és a Budapest felé induló személyvonathoz való csatlakozástól, ami e vidéknek különösen fontos érdeke.

3. Különös visszássága a balatonparti vasut menetrendjének, hogy a vonatok és a balatoni személyszállító gőzhajó menetideje semmi összefüggésben sincs, jól lehet mindössze néhány perc a hajók érkezése és a vonat indulása közötti különbség s így ez az eltérés nyilván könnyen kiküszöbölhető lenne. Ez a sérelmes helyzet egyenest megbénítja a Balaton zalai és somogyi partja között való személyforgalmat. Szívesen megengedjük, hogy nem a Máv.-nak kell a Balatontavi Gőzhajózási Részvénytársaság menetrendjéhez alkalmazkodni, azonban abban a véleményben vagyunk, hogy a nevezett részvénytársaság igazgatóságával való tárgyalások ezt az egész zalai part utazó közönséget annyit bosszantó visszásságot könnyű szerrel megszüntethetnek.

4. Nyilván ismeretes a tekintetes Igazgatóság előtt Tapolca városának kiváló forgalmi jelentősége. Alapszik ez egyrészt azon, hogy a rohamosan fejlődő város a nagyterjedésű és országos fontosságú balatoni borvidék természetes és kereskedelmi gócpontja, másrészt pedig azon, hogy nyári évadban a hatalmas arányban fellendülő balatoni fürdői életnek kereskedelme és piaca révén nélkülözhetetlen tényező. Ez magyarázza meg azt, hogy Sopron, Vas megye, továbbá a szomszédos Steierország és Alsóausztria borkereskedőinek, korcsmárosainak tulnyomó része Tapolczára utazik és ez a közbeeső átszálló állomása az innen Balatonfüred és másrészt Keszthely irányába utazó fürdőközönségnek. Mindezek a körülmények bőségesen megokolttá tennék, hogy Győr és Szombathely irányából a Tapolczára való utazás minél kényelmesebbé és biztosabbá tétessék. Ennek legelső eszköze volna, hogy mindkét irányból *közvetlen kocsik* álljanak a II. és III. oszt. utasok rendelkezésére, valamint hogy egyetlen jeggyel lehessen az utat ezekből az irányokból Tapolczára megtenni. Borvásárló közönség tulnyomó része német anyanyelvű, a fürdőző közönség rendszerint gyermekekkel, tömérdek podgyással utazik és így ez utasok mindkét kategóriájára egyenest elretentő a mostani állapot, amely mellett Czeldömölkön, Ukkon, majd a Balaton felé Tapolczán is át kell szállni, sok kérdezősködés és cipelkedés után.

Tekintetes Igazgatóság, a kereskedelem, mint a vasutak éltető elemének jogos kívánalmait mindenkor a legtel-

jesebb méltányossággal és jóakarattal szokta kezelni, másrészt kiváló érzéket tanúsított a Balaton, a hazánk e nagytermészeti kincsének felvirágoztatása iránt is s mivel fent részletezett kérelmünk e kettős célt szolgálja, legyen szabad remelnünk, hogy kérésünk meghallgatásra talál.“

Mindez csakugyan igen szükséges újítás volna s jórészt oly kívánság, amelynek teljesítése az igazgatóságnál különös nehézségekbe nem kell, hogy ütközzék. Mindamellett nagyon kívánatos lenne, ha más érdekképviselők is érvényesítenék befolyásukat a városunk s az egész Balatonvidék érdekeire annyira fontos fenti kérdésekben.

HÍREK.

Az idő.

I.

Felelmes Cezárja életnek, sorsnak:
A nagy Idő, mely soh'sem vesztegel
Ő sujt és küldi azt, kitőlünk elmegy,
Ő intez csak, de nem felel.

Vihart söpör felettünk el az ujjá,
Kunyhónkra záport paskol a keze,
Prófeita, bölcs, művész, ő dehogyan tudtak
Sokáig tartani vele.

Egy lépésével századokon áthág
És kort letipor, mint egy porszemet,
Ő teli a sfinxek hosszú álmát
Az ősi sivatag felett.

Nelküle nem történik semmi-semmi,
De vele minden, ha titok, ha nem,
Jelen van ő a nagy, messzi magasban,
S a mélysegekben odalenn

II.

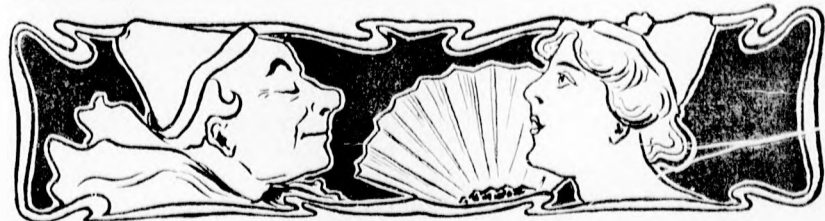
Időnk, ha volna — ő mily balga álom,
Csudákat művelnénk a nap alatt,
Időnk ha volna, egyetlen órában
Szülnénk szent forradalmakat.

És nem volna se gond, se kín, se vénség,
És nem volna szegénység, hatalom,
S a tett bélyege ottan rajta ülne
Minden merész és új gondolon.

Időnk, ha volna, de nincs egy parányi,
A föld forog s az idő nem áll,
S hogy nem tudunk vele történi, szállni
Vágyó lelkünk csak vegetál.

Peterdi Andor.

Halálozás. Dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, Zalavármegye tanfelügyelője folyó hó 22-én 63 éves korában meghalt. Temetése ma délután 3 órakor lesz. Haláláról a Zalavármegyei Általános Tanítótestület külön gyászjelentést adott ki. Elhunyt tanfelügyelő Zalavármegye tanításügyének fejlesztésére 28 évig munkált. Már néhány év óta beteges-

BÁLI MEGHIVÓKAT

izléses kivitelben készít

LÓWY B. könyvnyomdaja TAPOLCZÁN.

kedett, a tanév elején hosszabb szabadságot kért egészségének helyreállítására, azonban amúgy is gyenge szervezetét állítólag a biztosan öltö gyomorok rohamosan sorvasztotta. Különös érdeme, hogy Zalavármegye horvát és vend vidékén a magyarosítást sikerrel munkálta.

Herceg Festetics Tassiló Albánia fejedelme. A fővárosi lapok közlik azt a hírt, hogy Albánia függetlensége máris biztosítottnak látszik, s a független államát proklamáló Albán fejedelemség trónjára egy magyar herceget akarnak megnevezni és pedig első sorban a keleti földesurak, Festetics Tassilo herceget, kit Ferenc Ferdinánd trónörököséhez való bizalmas vonatkozásai és nagy vagyona — mint mondani szokás — előnyösen kvalifikálnak a balkáni trónszékre. A másik magyarországi jelölt Windischgrätz Lajos herceg.

Felozlatott iskolaszék. Kicsiny is, dűledező is a pacsai róm. kath. iskola. Elrendelte a hatóság: építsenek újat. Az iskolaszék azonban kétszer is elutasította az építést. Erre a megyés püspök az egész iskolaszéket felozlatta és új iskolaszék alakítását rendelte el. Az új iskolaszéknek talán több érdeke lesz a gyermekek egészsége és a kultúra iránt. De ez sem egészen bizonyos.

Művészestély. Már hírt adtunk arról a nagyszabású művészestélyről, melyet a Tapolcai Ifjúság Ada Adrienne dalénekes művésznő és Dienzl Oszkár zongoraművész közreműködésével a Tapolcai Izr. Nőgyűlés javára folyó évi november hó 30-án Tapolczán a Pannonia-szálloda dísztermében rendez. A művészestély iránt ugy Tapolczán, mint a vidéken élénk érdeklődés mutatkozik és méltán, mert oly élvezetet ígér a nevezett művészek szereplése, amelyben Tapolczán még alig volt részünk. Az est műsora: Ének-számok: I. Demény Dezső: A drégelyi várban, Ide elm, ó tüzes bort, Szívem lezár. Csiky János: A kosár. Kurucz János: Szívemből téptem ezt a dalt, Badacsonyi dímbes-dombos. II. Francia népdal: Dimanche à l'aube. Német ballada: Das Mutterherz. Dr. Meszlényi Róbert: Egyedül. Német népdal: Haus und Liese. III. Zongora magánzám. IV. Puccini Giacomo: Nagy ária a Pillangó kisasszony c. operából. V. Nádor Mihály: A kenyér, Albert Józsa, A gunár. Lányi Ernő: Levél a tanyáról. Székács Aladár: Erdőn. Szily Pál: Rövid a leveled. Dienzl Oszkár: Liliomszál. A jegyek legnagyobb része máris elővételbe elkelt. Előre válthatók Marton Rezső urnál (a Tapolca-vidéki Gazdasági Takarékpénztárban). Felülfizetéseket köszönettel fogad és hírlapilag nyugtázt az Izr. Nőgyűlés Választmánya. Hely-árak: Az első négy sor 6 K, a második négy sor 4 K, a többi padosor 3 K. Kezdeté este fél 9 órakor.

Jótekonyság idejében. A közmondás azt tartja, hogy duplán ad, ki gyorsan ad, ugyanezt lehetne tán mondani arra is, ki a jót a segítséget a kellő időben juttatja az arra utaltakhoz. Átérezve ennek jelentőségét a tapolcazi izr. nőgyűlés a tél beálltával 210 koronát osztott ki tüzelő anyagra szegényei között, kiknek halálját ezután tolmácsoljuk a hivatásának magaslatán álló egyesületnek.

Bérekcsi szemle. Folyó hó 3-án tartott meg Tapolczán a szokásos felévi bérekcsi szemle. A megjelent kocsi, kevés kivétellel, — dacára a rendőrbiztos által már jó előre kibocsátott többszöri felhívásoknak, — botrányosan piszkos, rozoga állapotban jelentek meg és éppen nem keltek megelégedést. Az 5. számú bérekcsit a forgalomból ki is zárták, de a tavaszi kocsi szemlén valószínűleg még egy-két „minden szolgálatra alkalmatlan” öreg bárka fog eltűnni a nyilvánosság elől.

Sikerült műkedvelői előadás. A múlt vasárnap a Tapolcazi Kath. Legényegyletben úgy erkölcsileg mint anyagilag sikerült műkedvelői előadás volt. Minden szereplő derekasan megállta helyét és a nagy számban volt közönség tetszése méltó jutalma volt a szereplők fáradozásának.

Kultúra. Az 1910-iki népszámlálás szerint a magyar anyaországban az írni és olvasni

tudók száma az egész népesség 51.1 százalékáról mindössze 58.2 százalékra emelkedett, vagyis a javulás még a hét százalékot sem úti meg, holott az előttevaló évtizedben tíz százaléknál volt az emelkedés. A hat éven felüli népességben is mindössze 68.7 százalék az írni-olvasni tudók számaránya, ami annyit jelent, hogy a gyermekkorot meghaladott népességünknek is egyharmada még mindig analfabéta. Világos jele ez annak, hogy a kormányok és a törvényhozás a népnevelés iránt tartozó kötelességeinek korántsem felelt meg, és hogy az e téren mutatkozó súlyos mulasztásokat fokozott buzgalommal kell pótolni.

Hány magyar van? A statisztikai hivatal közrebocsátotta az 1910-iki népszámlálás adatait. Ezek megint a magyarság erős terfoglalásáról tesznek bizonyosságot. A magyarság számaránya 1900-tól 1910-ig a magyar birodalomban 2.7 százalékkal, az anyaországban 3.1 százalékkal javult, amennyiben a magyar birodalomban 45.4 százalékról 48.1 százalékra, a magyar anyaországban pedig 51.4 százalékról 54.5 százalékra emelkedett. A legutóbbi népszámlálás tízmillió ötvenezer magyart mutat ki, százezerrel többet mint amennyi német van Ausztriában. A németek százezerrel, a tótok ötvenezerrel fogyott, az oláhok abszolút száma százötvenezerrel gyarapodott ugyan, de arányuk mégis lecsökkent 16.7 százalékról 16.1 százalékra. Erdélyben is javult a magyarság számaránya, amennyiben 32.9 százalékról 34.3 százalékra emelkedett, de ez a javulás egészen elmarad az anyaországi mögött. Az egész magyarság számbeli gyarapodása kerek számban egymillióháromezerezt tesz ki úgy, hogy a népesség összes, 1,632,000-nyi szaporodásából csak mintegy 320,000 jut a nemzetiségekre.

A múlt heti tejvizsgálat eredménye. A tapolcazi rendőrbiztos a múlt héten tejvizsgálatot tartott. Megvizsgálás alá került 55 féle tej, 27 féle tejfel és 22 féle eladásra szánt túró. A megvizsgált tej közül 17 került kifogás alá, melyek közül 12 mint vizezett és 5 mint lefőzött tej vált gyanússá. Különös, hogy a még megfelelőnek talált 38 tejmintából csak négy találtatott olyannak, melynek fajsúlya a jó tejnek megfelelő 31—32 fokot elérte. A legtöbbnek fajsúlya a 29 fokot ingadozott, melyen alul már csak 0.1 fokkal is a tej vizezetre válik gyanússá. A meg nem felelő tejből minta vétetett, mely az Országos kémiai intézethez küldetett fel vegyelemzés végett; a mintavétel után fennmaradt hamisított tej, mintegy 50 liter megsemmisített. A tejszarnokokban megtartott vizsgálat eredménye sem teljesen kielégítő. Itt ugyan szabálytalanságokat a tejkezeletnél nem tapasztaltak, de egyes csarnokokban hiányzott a főkellék, — a kifogástalan tisztaság. A gyakori vizsgálatokkal talán elérhetjük, hogy a mi hiány volt, pótolva lesz. A tejelek kevés kivétellel rosszak, hamisítottak, mert aludtjébe lisztet kevernek. A túrók nem esnek annyira kifogás alá, kis részük inkább piszkosan kezelt, idegen anyagokkal van szennyezve. Az élelmiszer hamisítótka a törvény igen szigorúan bünteti s így reméljük, hogy a gyakori vizsgálat és esetleges büntetés visszarúszolja a termelőket a tej és termékeik hamisításától.

Szurkálás. Mohos Károly kőművesegéd f. hó 12-én veszekedés közben Bolla Pál fuvarost késével halántékán szurta s súlyosan megsebesítette. A szurkáló legényt a járásbírósnál feljelentették.

Az ideai bor hatása. Dacára annak, hogy az ideai borról nem sok dicséretet hallunk, újabb időben mégis veszedelmesen szaporodik a részeg és duhaj emberek száma, mert amíg a megelőző 3 hétben összesen csak négyen adtak a rendőrségnek munkát, az elmúlt héten már tizenkettő volt azoknak a száma, akik az ideai bortól, talán kinjokban, az éjjeli csendet megzavarták.

A község utcáinak beültetése. A nyár folyamán az előjáróság felhívta a község háztulajdonosait, kik óhajtanak házuk előtt akácát ültetni, azzal a kötelezettséggel, hogy az ingyen nyerendő fát elültetik, ápolják.

Mintegy 800 darab akácát kértek az összes háztulajdonosok. A fák a minap megérkeztek, igen szépek. A jövő hét folyamán osztja ki az előjáróság a fákat; a Mogyorósi utcában pedig maga a község fogja a fák helyét kijelölni, hogy a szép széles utcában a két oldalon két-két sorban ültetendő fák minden ház előtt egyenlő távolságban legyen. A fődolog, hogy a fák jól legyenek elültetve és az állatokat azok rongálásától megóvjuk, hogy a tavasz folyamán már a kikele thelyen találja a fákat.

Uj kocsiállás a vasuti állomáson. A sokszor hangoztatott és a személyi közlekedést zavaró bérekcsi helytelen feállítása orvoslást nyert, amennyiben az állomás jobb oldalán külön teret jelöltek ki a bérekcsik részére s így a személyforgalmat ezután nem fogják akadályozni, vagy zavarni.

Községi gyűlés. Tapolca nagyközség képviselő testülete holnap, folyó hó 25-én délelőtt 8 órakor közgyűlést tart a következő tárgyakban. I. Főszolgabíró elnöklése alatt: Végrehajtó lemondása ügyében hozandó határozat. II. Biró elnöklése alatt folytatólag. 1. Múlt gyűlés jegyzőkönyvének hitelesítése. 2. Kávéházi helyiség bérbeadása ügyében a megtartott árverésről jelentés. 3. Halastói öntözés engedélyezésében határozat. 4. Vásári átirásokhoz munkaerő kirendelés. Az 1913. évi községi közmunka költségterve és fejlesztési terveze. 6. Gyermektartási díjak kiutalása.

Az országos vásár Tapolczán december hó 4-én szerdán lesz és pedig állat és kirakodó vásár.

Állandó választmányi gyűlés. A folyó évi december hó 9-én tartandó vármegyei törvényhatósági bizottsági rendes közgyűlés, a nagykanizsai r.-t. városi gyámpénztári 1911. évi számadások megvizsgálása céljából az állandó választmányi ülése f. é. november hó 23-án, a közgyűlésen felveendő egyéb ügyek tárgyalása végett pedig f. é. december hó 2-án d. e. 9¹/₂ órakor fog a vármegyei ház gyűléstermében megtartatni.

Dalosestély. Ma este tartja a Tapolcazi iparosok dalköre a Balaton-szállodában tancsal egybekötött dalosestélyt. A legifjabb egyesület nemes törekvésű bizonyára méltányolni fogja a közönség annál is inkább, mert ez lesz első nyilvános szereplése, amely alkalomból a közönség párfogásának megnyilatkozása bizonyára hatással lesz a dalkör további törekvésére. Hisszük, hogy a megérdemelt pártolás nem is fog elmaradni. A gazdag műsor élvezetes estét ígér. Az énekkart Grünberger Bernát tanította be.

Háziipari tanfolyamok és gazdasági felolvasások. A földmivelésügyi m. kir. miniszter a Tapolcazvidéki Gazdakörnek a tél folyamán tartandó két háziipari tanfolyamra és 50 felolvasásra engedélyezett államsegélyt. A tanfolyamok egyike Tapolczán, a másik Lesenczetomaj községben lesz; a felolvasások pedig a gazdakör kerületének községeiben lesznek megtartva.

Polgári iskolai tanárok gyűlése. Folyó hó 18-án az ország polg. isk. tanárai, közös érdekeik ügyében, Budapestben gyűlést tartottak, amelyen a tapolcazi áll. polg. fiúiskola képviselőjében Kollányi Ödön igazgató, Scholz Gusztáv és Alpár Mór tanárok vettek részt.

Erzsébet napja. Erzsébet királynőnk emlékét kegyelettel ünneplte meg november 19-én minden magyar. Tapolczán e napon reggel 8 órakor ünnepélyes szent mise volt, amelyen a helybeli iskolák összes róm. kath. tanulói részt vettek, amely után a tanulók előtt kegyeletes szavakkal emlékeztek meg tanítóik a nagy királynőről. Hasonló ünnepély folyt le a helybeli izraelita iskolában is.

Egyházi kitüntetés. Laczkó Dezső veszprémi kegyesrendi főgimnáziumi igazgatót, a kiváló és országos hírű tudóst huszonöt éves tanári működése alkalmából a megyéspüspök a veszprémi szentszék ülnökevé nevezte ki.

Fonyódfürdő új neve. A belügyminiszter a Somogyvármegye közönségehez intézett rendeletével a Fonyód község határában fekvő fürdőtelep nevét *Balatonfenyvesre* változtatta meg.

Hamis koronások. Tapolcán és környékén, de mint halljuk Sümeg és környékén is osztrák veretű hamis koronások vannak forgalomban. Az utáztatok igen ügyesek, pengésük azonban elárulja, hogy hamisak.

A hazai gyárosok és a magyar nyomdaipar. Hazai iparunk még most is gyakran van kitéve mellőzésnek olyanok részéről is, akiknek pedig azonkívül, hogy kötelességük a hazai ipar pártolása, érdekük is volna az és semmivel sem indokolható, hogy külföldi ipari termékeket használnak. Legutóbb a Vidéki Nyomdatulajdonosok Országos Szövetségének vezetősége intézett átiratot az ügyben a Magyar Gyáriparosok Országos Szövetségéhez, amelyben szóvá teszi azt az érthetetlen eljárást, hogy egyes gyártelepek nyomtatvány szükségletüket külföldről szerzik be. Ez átirattal a Gyáriparosok Szövetségének hivatalos lapja hosszasan foglalkozik s a többi közt a következőket mondja: „A magyar nyomdaipar fejlettsége és versenyképessége mellett érthetetlennek látszik a magyar iparnak e téren való mellőzése s még ha csak egyes szórványos esetekről is lenne szó, teljesen jogosult a Vidéki Nyomdatulajdonosok Országos Szövetségének felszólalása ez anomália ellen. Ez alkalmából minden esetre a magunk részéről is arra kell kérnünk a magyar gyárosokat és különösen Szövetségünk tagjait, hogy nyomtatvány szükségletüket a jövőben a magyar ipar révén fedezni sziveskedjenek.”

A villamostelevőpről. Lapunk utján is értesült a balatonparti közönség arról a siralmas és vigasztalan helyzetről, amelyben a balatoni villamosmű, — mely hivatva van új életet önteni a parti községekbe, — hónapok óta leledzik, de élénk visszhangot keltett tényeken alapuló felszólalásunk mindent, ahol a nagy horderejű mű iránt érdeklődéssel viseltetnek. Megelégedéssel jelenthetjük most, hogy a felszólalásoknak már meg van a kívánt eredménye, amennyiben a vállalkozó Hazai Villamosági Rt. lemondott a telep épületeinek házi kezelésben leendő felépítéséről (melyre egyébként csak az építéscég bukása miatt volt kénytelen fanyalodni) és a múlt hét folyamán szerződést kötött egy fővárosi vállalkozó céggel az építésre vonatkozólag. A szerződés értelmében az épületek ez évi december közepéig tető alá hozandók, úgy hogy a szerelés munkája a tél folyamán befejezhető legyen. E szerint tehát mégis van remény arra, hogy kora tavasszal megindul az áramszolgáltatás és a Balatonvidék belép — a világosság birodalmába.

Jótekonyság. Diószeghy Kálmán hegy-magasi kántortanító 7 K. 47 fillért gyűjtött a József kir. herceg szanatórium egyesület javára. A nemes cél iránti fáradozás magában hordja dicséretét.

A Nap a magyar ujságírás szencziója. Tessék elolvasni és feltétlenül meggyőződik róla, aminthogy azonnal konstatálni fogja azt is, hogy A Nap a magyar közönség legkedvesebb lapja. A 48-as eszmék és a magyar nemzeti törekvések egyetlen hű és törhetetlen szószólója. Főszerkesztő: Braun Sándor. Dr. Hajdu Miklós társszerkesztő. Munkatársai: a magyar ujságírás kitünőségei. Példányszáma amerikai ujságsiker: 155.000 példány naponként. Egy szám 6 fillér. Előfizetési ár: egy évre 18 korona, félévre 9, negyedévre 4 korona 50 fillér, egy hónapra 1 korona 60 fillér. Minden jó magyar fizessen elő A Nap-ra!

Hajómenetrend a Balatonon november hó 1-től a hajózás beszüntetéséig Balatonboglár—Révfülöp—Badacsony és vissza a következő lesz: Balatonbogláról—Révfülőpre indul naponként délben 12 órakor és délután 4 óra 25 perckor. Révfülőpről—Badacsonyba indul és vissza csak november hónapban minden szombaton és vasárnap délben 12 óra 40 perckor, vissza Révfülőpre délután 2 órakor, Révfülőpről—Balatonboglárba indul naponként délelőtt 9 óra 30 perckor és délután 3 órakor.

KÖZGAZDASÁG.

Az idei szüret.

Eltekintve a tavaszi fagy és jégkároktól, az elmúlt tavasszal az ország legnagyobb részében a szőlők igen jó termést ígértek. Az abnormis nyári hideg és esős időjárás azonban már sok helyt olyan károkat okozott, amelyek lefokozták a szürethez fűzött reményeket. Egyelőre csak arról volt szó, hogy a must savanyu lesz, hogy a szőlő nem érik be idejére. Augusztus vége felé azután elkezdett esni és esni az eső egész szeptember-október hónapokban, abban az időszakban tehát, a mikor a szőlőnek melege és száraz időre lett volna szüksége. Ez a hosszan tartó esőzés az idei szüretet azután teljesen tönkre tette. A szőlő beérés előtt megrothadt, felhasadozott, amely bajokhoz a peronospora nagymérvű fellépése is hozzájárult és helyenként olyan módon tette tönkre a szőlőt, hogy a szüretelése sem volt érdemes, helyenként pedig, a hol a szüretelés mégis lehetséges volt, savanyu, értéktelen mustot adott. S míg a tavasszal nagy bortermésre számítottunk, úszre kiderült, hogy bortermésünk alig van. Ennek következtében a bor és a must ára rendkívül felszökött, s akik szüretelni tudtak az idén, oly must árakat értek el, a minőkre nem emlékeznek. Az óborkar ára pedig hlként 20-30 koronával emelkedett.

Kétségtelen most már, hogy ezek a magas bor árak tartosak lesznek, mert borkészlet nincs, s a mi csekély van, az mind elfogy a jövő szüretig, s így a magas árak a jövő szüretre talán még inkább fokozódni fognak. Ezt a kedvező helyzetet kell kihasználni a szőlős gazdáknak, hogy karpótolják magukat az idei veszteségek miatt. Oda kell tehát törekedniök, hogy jövőre nagy termésük legyen, a mit olyan módon érhetnek el, ha szőlők talajának trágya erejét a lehetőségig fokozzák. Ezen cél elérésére tehát dusan kell trágyázni szőlőinket istálló trágyával, a vagy ha ez nem áll elegendő mennyiségben rendelkezésünkre, műtrágyákkal kell azt helyettesíteni. Kétségtelen immár, hogy a műtrágyák termeszfokozó hatása ugy a homoki mint a hegyi szőlőkben nagyobb mint az istálló trágyáé, feltéve, hogy a műtrágyákat helyessen alkalmazzuk. Homoki szőlőkben káliszuperfoszfátot, hegyi szőlőkben szuperfoszfátot és ezeken kívül mindkettőben chilisalétromot kell alkalmazni. Sik fekvésű szőlőkben, legyen talajuk akár kötött, akár homok, most a tél folyamán kell elszórni a műtrágyát és pedig homokon 220—250 kg. káliszuperfoszfátot kat. holdanként, kötött talaju szőlőkben pedig 160—200 kg. szuperfoszfátot. A kiszórást akkor célszerű alkalmazni, a mikor nincsen hó a talajon, s csupán arra kell vigyázni, hogy mindentüvé egyenletesen kerüljön. Bekapálni természetesen nem szükséges, mert a hóvíz, esővíz amugy is levízi a talaj mélyébe. Dombos fekvésű szőlőkben azonban a műtrágyázást tavaszra, nyitás előttre kell halasztani, mert ha mostanába szórónk ki, akkor a hó és esővíz lemosná a talajba, s így egy helyről a másikkra nagyon sok jutna belőle. A most említett káliszuperfoszfát vagy szuperfoszfátot kívül kat. holdanként 1 q chilisalétromot is kell kiszórni olyan szőlőkben, amelyek most nem kapnak istálló trágyát és pedig 50 kg.-ot nyitás előtt, 50 kg.-ot pedig az első kapálás előtt.

A jelzett műtrágya mennyiséggel a szőlők egész tápanyag szükségletét bőségesen fedezzük, s így biztos reményünk lehet arra, hogy a jól trágyázott szőlő jó termést fog adni.

6463/tkv. 1912. sz.

Árverési hirdményi kivonat.

A tapolcai kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság közhirre teszi miszerint a **Tapolcavidéki Gazdasági Takarékpénztár** végrehajthatóan **Jeney Mihály** tapolcai, jelenleg kispesti lakos végrehajtást szenvedő

elleni 600 korona és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverés a tapolcai kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság területén levő: a tapolcai 287. sz. tkvben 312. hrsz. végrehajtást szenvedő tulajdonául felvett 244. népsorsz. ház udvar és kertre, ezenel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik és erre határidőül:

1913. évi január hó 10. napjának délelőtt 10 órája

alulirt telekkönyvi hatósághoz kitűzetik.

Az ingatlanok a kikiáltási ár $\frac{2}{3}$ -ánál alacsonyabb áron alul el nem adatnak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 20% -át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, esetleg a bíróságnál való előleges letételét hitelt érdemlőleg igazolni.

Az árverési feltételek alulirt tkvi hatóságnál és Tapolca község-házánál betekintheők.

Tapolca, 1912. szeptember 30.

Papp, sk. kir. járásbíró.

A kiadvány hitelűl:

Ján, kir. telekkönyvvezető.

Nyilvános árverési hirdmény.

Én Takács Jenő kir. közjegyző közhirre teszem, hogy gróf Deym János lesenczetomaji birtokán elhelyezett 70024 darab egy éves, 15658 darab egy éves, 36125 darab két éves szőlő-ojtványt a keresk. törv. 347. §-a rendelkezésének megfelelőleg nyilvános árverés útján a legmagasabb ígértet tevő vevőnek eladom.

Az eladás alá kerülő ojtványok gróf Deym János lesenczetomaji uradalmában a nappali órák alatt bármikor megtekintheők, míg az árverést *tolyó évi november 28-án délután fél 3 órakor toganatosítom gróf Deym János gazdasági épületében, Lesenczetomajon.*

Az ojtványok a 15184 korona 84 fillér kikiáltási áron alul is a legmagasabb ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett lesznek eladva, ígérő fél köteles az árverést megelőzőleg 1518 korona bánatpénzt az árverés színhelyén kezemhez letenni.

Tapolcán, 1912. november 23-án.

Takács Jenő s. k. kir. közjegyző.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy-féle pémetefű cukorkánál.

Vásárlásánál azonban vigyázzunk és határozatlan, Réthy-félét kérjünk, mivel sok hasztalan utáztatata van. Az eredetinek minden darabján rajta van a **Réthy név.**

1 doboz ára 60 fill. Nagy doboz 1 K. Mindenütt kapható Csak Réthy-félét fogadjanak el!

5848/tkv. 1912. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A tapolczi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi miszerint az **Adriai Biztosító Társulat** budapesti cég végrehajtonak **Mészáros Jánosné Preininger Mária** kékkuti lakos végrehajtást szenvedő elleni 167 kor. 48 fillér és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverés a tapolczi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság területén levő végrehajtást szenvedő neven álló következő ingatlalokra: a mindszentkálai 168. sz. tjkben 654. hrsz. felvett haraszi dűlőbeli szőlő és présházra 1644 korona, az u. o. 649. hrsz. felvett haraszi dűlőbeli szőlő és présházra 1504 korona, mindkét ingatlan egyetemlegesen 2700 korona agrár kölcsön terheli, a C. 3. és 22. sor alatt Mészáros Mihály javára bekebelezett haszonélvezeti jog feltételes fentartásával, ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelték és erre határidőül:

1912. évi december hó 18. napjának délelőtt 10 órája

Mindszentkál községhezához kitézetik.

Az ingatlanok a kikiáltási ár 2/3-ánál, alacsonyabb áron alul el nem adatnak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 20%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, esetleg a bíróságnál való előleges letételét hitelt érdemlőleg igazolni.

Az árverési feltételek alulirt tjkvi hatóságnál és Mindszentkál községhezához betekintethetők.

Tapolca, 1912. szeptember 28.

Papp, sk. kir. járásbíró.

A kiadvány hitelül:

Ján, kir. telekkönyvvezető.

6012/tkv. 1912. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A tapolczi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi miszerint a dr. Kovács Vilmos ügyvéd által képviselt **Nagyvázsonyi Uradalom** végrehajtonak **Hegyi Gusztáv és neje Szép Ilona** díszeli lakosok végrehajtást szenvedők elleni 660 kor. 06 fillér és es jár. iránti végrehajtási ügyében az árverés a tapolczi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság területén levő: 1. a gyulakeszi 557. sz. tjkben végrehajtást szendők tulajdonát képező, együttesen árverés alá bocsátandó 1. 975/a. hrsz. gyáfrási rét 86 korona, 978/a. hrsz. legelő és rét 126 korona, 979/a. hrsz. szarvasi szántó 182 korona vagyis együttesen 394 korona, 2. a díszeli 1332. sz. tjkben 417/a. hrsz. ugyanazok neven álló szarvasmalom 194. nepsorszám alatt kert és rét 1712 korona, ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelték és erre határidőül:

1912. évi december hó 24. napjának délelőtt 10 órája

Gyulakeszi községhezához, a díszeli ingatlanra ugyanaz nap

délután 2 órája

díszel községhezához kitézetik.

Az ingatlanok a kikiáltási ár 2/3-ánál alacsonyabb áron alul el nem adatnak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 20%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, esetleg a bíróságnál való előleges letételét hitelt érdemlőleg igazolni.

Az árverési feltételek alulirt telekkönyvi hatóságnál és Díszel és Gyulakeszi községhezához betekintethetők.

A kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.

Tapolca, 1912. szeptember 13.

Papp, sk. kir. járásbíró.

A kiadvány hitelül:

Ján, kir. telekkönyvvezető.

Minden háziasszony

érdekében! Csak oly ládikák és csomagok, melyek a kávédaráló védjeggyel vannak ellátva, tartalmazzák a tulszárnyalhatatlan és régóta bevált „Valódi“ : Franck:-ot a honi gyárból Kassáról. Azért nagyon ajánlatos: gondos figyelem a bevásárlásnál.

BRÁDY-féle GYOMOR-CSEPPEK
ezelőtt Máriacelli cseppek

több mint 30 esztendő óta úgy beváltak, hogy nélkülözhetetlenek minden háztartásban. — E cseppeknek utólerhetetlenül jó hatása van emésztési zavaroknál, azután páratlan gyomorrontás, gyomorégés, székrekedés, fej- és gyomorgöröcsök, émelygés, szédülés, hányás, álmatlanság, kólika, vérszegénység, sápkór stb. ellen. Kapható minden gyógyszerárban. Egy nagy üveget K. 1.60, kis üveget — 90 fillér, 6 üveget K. 5.40, 3 nagy üveget K. 4.80 beküldése után küld franco

BRÁDY K. gyógyszerár
a „Magyar Királyhoz“ BÉCS,
I. Felschmarkt 2., Depot 3.

Ugyeljünk a védjegyre, amely a Máriacelli Szűz Máriát ábrázolja, a vörösszínű csomagolásra, s az aláírásra, amely az oldalt levő kép másolata és utasításunk vissza minden utánzatot.

Wotan
Lámpa

húzott drótszállal.
Kb. 75 ° arammegtakarítás.

TÖRHETETLEN!
Magyar

SIEMENS-SCHUCKERT-MŰVEK
Budapest, VI., Teréz-körút 36

ELADÓ Szt.-Györgyhegyen 4500 □-öl termő-
== SZŐLŐ ==

lakás és pincével, -- esetleg két részre is osztható. ---

KIADÓ a keszthelyi uton levő ujonnan épült házamban egy kis udvari lakás. --- A keszthelyi ut mellett levő **HAZTELKEKNEK** alkalmas **földterület**

parcellánként □-öle 10 koronáért, aki az egészet megveszi, nagyobb engedményt kap. Bövebbet Wallner Károly tulajdonos.

BORKÖVET

minden időben a legjobb napi árak mellett

vesz TACHAUER LIPÓT
Wien 2/3 Obere, Donaustrasse 83.

Minták kéretnek.

Tisztelettel tudatom a n. é. közönséggel, hogy Bécsben hosszas gyakorlatot szereztem és elfogadok

ügy egyszerű, mint a legfinomabb és legolcsóbb **toilettek elkészítését.**

Szíves pártfogást kér

Sárdi Istvánné,
sz. Oswald Margit

Tapolca, Arpad-utca 3.

PALMA

a valódi **KAUCSUK-CIPŐSAROK DOBOZA,**
MINŐSÉGE: ARANY

6768/tkv. 1912. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A tapolczi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, miszerint a **Schwarz Emil** és társai végrehajtonak özv. **Horváth Lukácsné Pék Teréz** zalaszántói lakos végrehajtást szenvedő elleni 729 korona és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverés a tapolczi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság területén levő: 1. a lesencenémefalui 836. sz. tjkben 422. hrsz. tjkbeni szőlőre 700 korona, 2. a lesencenémefalui 593. sz. tjkben 135. hrsz. ház, udvar és kertből özv. Horváth Lukácsné Pék Teréz 1/3 ad illetőségére 900 korona, ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelték és erre határidőül:

1912. évi december hó 24. napjának délelőtt 10 órája

Lesencenémefalu községhezához, alulirt telekkönyvi hatósághoz kitézetik.

Az ingatlanok a kikiáltási árban alacsonyabb áron el nem adatnak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 20%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, esetleg a bíróságnál való előleges letételét hitelt érdemlőleg igazolni.

Az árverési feltételek alulirt telekkönyvi hatóságnál és Lesencenémefalu községhezához betekintethetők.

Tapolca, 1912. november 15.

Papp, sk. kir. járásbíró.

A kiadvány hitelül:

Ján, kir. telekkönyvvezető.

Tapolczavidéki Gazdasági Takarékpénztár Segélyszövetkezete Tapolczán.

MEGHIVÓ.

A

TAPOLCZAVIDÉKI GAZDASÁGI TAKARÉKPENZTÁR SEGÉLYSZÖVETKEZETÉNEK
1912. évi december hó 8-án, délelőtt 11 órakor

saját helyiségében tartandó

k ö z g y ü l é s é r e

a szövetkezet tagjai tisztelettel meghívotnak

Tapolcza, 1912. évi november hó 23-án.

Az igazgatóság.

TÁRGYSOROZAT:

1. A jegyzőkönyv hitelesítésére két jelenlevő szövetkezeti tag kiküldése. 2. Az igazgatóság jelentése a működő II., III. és IV. osztályzatok múlt évi eredményéről, valamint V. osztályzat megalakításáról.	3. A felügyelő-bizottság jelentése, a mérleg megállapítása és felmentvény megadása érdemében hozandó határozat. 4. Az alapszabályok idevágó §-a értelmében az igazgatóság által 1912. nov. 1-én alakított V. osztályzat megalakításának kimondása. 5. Esetleges indítványok tárgyalása.

TARTOZIK		Mérleg-számla 1912. október 31-én.		KÖVETEL	
V a g y o n	Összeg		T e h e r	Összeg	
	kor.	fillér		kor.	fillér
Pénztár	241	09	Heti törzsbetét	498314	—
Kötelezvény	518715	—	Alakulási díj	4272	—
Felszerelés	640	—	Hozadékok az előző évekről	9132	60
Hátralékos kamat	7625	51	Nyeresség	15503	—
	527221	60		527221	60

Tapolcza, 1912. november 16.

Merkly Antal
igazgató.

Marton Rezső
h. igazgató.

Kardos Ödön
könyvvezető.

Jelen mérleg-számlát a fő- és segédkönyvekkel egybeahasonlítva teljesen helyesnek találtuk.

Tapolcza, 1912. november 23.

Sebestyén Gyula
felügy. biz. elnök.

Szigethy Ödön
felügy. biz. tag.

Dr. Kaszás Károly
felügy. biz. tag.

Horváth Jenő
felügy. biz. tag.

"U.K." TEAS
 ANGOL KIRÁLYI UDVARI TEA
 AZ UNITED KINGDOM TEA COMPANY LONDON
 A VILÁG LEGJOBB TEAI!
 Főraktár POPPER GYULA Tapolcza.

Szőlőbirtokosok!
 Berlandieri x Riparia Teleki
 a jelenkor legjobb alanyvesszője
 Mielőtt szükségletét amerikai vesszők és oltványokban beszerzi, kérje nagy képes árjegyzékünket a melyet mindenkinek ingyen és bementve küldünk meg
TELEKI ZSIGMOND
 szőlőtelep kezelősége **Villány.**

HIRSCH JÓZSEF

hentes üzlete és füstölője

TAPOLCZA, főtér.
Telefonszám 96.

Állandó nagy raktár:

Füstölt sonka, füstölt hus,
füstölt szalonna és szalámiból.

Friss sertéshus, I. rendű
sertés-zsirháj és zsirszalonna.

Főtt sonka, nyelv és hideg
felvágottak.

Naponta saját készítésű friss
virslit, kalbászt, párisi és sza-
faladé.

Legolcsóbb napi árak!

PAUK VILMOS

vaskereskedése
TAPOLCZA.

Ajánlja állandóan nagyválasztékú raktárát, Nechwile Ferenc szabadalmazott »AUSZTRIA« permetező egyedüli készítőjének főraktára, továbbá önműködő Rákóczy, légnyomású, Mayfarth és Eclier vermöre permetezők, melyeket gyári áron bocsátok rendelkezésre.

Szénkénegezők, (Egyszerűség.) Borszivattyúk, bortömölők, (Heinrich rendszer.) Ekék, Kayser varrógépek golyós csapágyal továbbá a legnagyobb választék

szőlőprések, Lüttichi és Pieper vadászfegyverekből; mindennemű gazdasági és szőlészeti gépekből.

Nehéz I. rendű »AUSZTRIA« permetezőkhöz mindennemű géprész kapható. Állandó nagy raktár használt vasúti sinekből és vasgerendákból.

Ugyanitt egy jó házból való fiu tanonczak felvétetik.

Az elhalt özv. Huppán Ferencné

házát

(Kisfaludi-utca 7. sz.) az örökösök
szabadkézből eladják.

Megbizott Huppán Gyula.

Bogdán Józseftől megvett
házat (Kinizsi-utca 6. sz.)

szabadkézből eladom.

Huppán Gyula.

A sümegi és a keszthelyi utban
házhelynek alkalmas

föld eladó.

Bővebbet Huppán Gyula.

SZOLLÁR GÁSPÁR

épület- és műlakatos Tapolca, Arany János-utca, a zárda-kert
átellenében.

Készít minden e teren előforduló épületvasalást, modern
takaréktűzhelyeket, lépeső-, sir-, erkélyrácsokat- és
vaskapukat.

Elfogad szivattyus kutak fellállítását és javítását, bor-
fejtő, szénkénegező és permetező gépek javítását a lehető
legjutányosabb árak mellett.

Allandóan nagy raktáron tartok takaréktűzhelyeket és
permetező géprészeket. Elfogad mindenféle mérlegjavítást.

Osram égők a legolcsóbb áron!

6909/kv. 1912. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A tapolczi kir. járásbíró, mint telek-
könyvi hatóság közhírré teszi miszerint a
kir. kincstár végrehajtónak Tóth István,
Mári, József, Erzse, Ferencz mindszenkálai
lakos végrehajtást szenvedők elleni 423 kor.
96 fillér és járuléka iránti végrehajtási
ügyében az árverés a tapolczi kir. járás-
bíró, mint telekkönyvi hatóság terü-
letén levő: a mindszenkálai 658. sz. tjkvben
I. 148. hrsz. beltelekben levő káposztáskert-
ből végrehajtást szenvedő Tóth István, kis-
koru Tóth Erzsébet és kiskoru Tóth Ferencet
illető 3/4-ed részre 9 korona, 2. a mindszen-
kálai 562. sz. tjkvben + 823/a. hrsz. ugyanazok
nevében álló öreghegyi szőlőre 136 korona,
3. a mindszenkálai 222. sz. tjkvben + 795.
hrsz. alatt felvett ugyanazok nevében álló
2000 korona agrár kölcsönrel terhelt öreg-
hegyi szőlő és préházra 1188 korona, ezen-
nel megállapított kikiáltási árban elrendel-
tetik és erre határidőül:

1912. évi december hó 11. napjának
délutáni 10 órája

Mindszenkálai községhez tartozik.

Az ingatlanok a kikiáltási ár 2/3-ánál ala-
acsonyabb áron alul el nem adatnak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingat-
lan becsárának 20%-át készpénzben vagy
óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezé-
hez letenni, esetleg a bíróságnál való előle-
ges letételt hitelt érdemlőleg igazolni.

Az árverési feltételek alulirt tjkvi hatóság-
nál és Mindszenkálai községhez tartozó bete-
kinthetők.

Tapolca, 1912. október 25.

Papp, sk. kir. járásbíró.

A kiadvány hitelül:

Ján, kir. telekkönyvvezető.

6014 tkv. 1912. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A tapolczi kir. járásbíró, mint telek-
könyvi hatóság közhírré teszi miszerint a
dr. Kovács Vilmos ügyvéd által képviselt
Marton Gáspár és fia cég végrehajtónak
Jánka Gyula szentbékálai lakos végrehaj-
tást szenvedő elleni 77 korona 80 fillér és
jár. iránti végrehajtási ügyében az árverés
a tapolczi kir. járásbíró, mint telekkönyvi
hatóság területén levő: a szentbékálai 112.
sz. tjkvben A. I. felvett Jánka Gyula nevé-
n álló következő ingatlanokra külön-külön:
1. 278. hrsz. káposztáskertre 25 korona,
2. 899. hrsz. Fenyős dülői szántóra 64 ko-
rona, 3. 971. hrsz. sásdi dülői rétre 123
korona, 4. 1034. hrsz. kopárréti rétre 162
korona, 5. 1081. hrsz. parragréti szántóra
777 korona, 6. 1091. hrsz. parragréti szán-
tóra 754 korona, 7. 1170. hrsz. felsőréti rétre
270 korona, ezennel megállapított kikiáltási
árban elrendeltek és erre határidőül:

1912. évi december hó 23. napjának
délutáni 10 órája

Szentbékálai községhez tartozik.

Az ingatlanok a kikiáltási ár 2/3-ánál,
alacsonyabb áron alul el nem adatnak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingat-
lan becsárának 20%-át készpénzben vagy
óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezé-
hez letenni, esetleg a bíróságnál való előle-
ges letételt hitelt érdemlőleg igazolni.

Az árverési feltételek alulirt tjkvi hatóság-
nál és Szentbékálai községhez tartozó bete-
kinthetők.

Tapolca, 1912. október hó 1-én.

Papp, sk. kir. bíró.

A kiadvány hitelül:

Ján, kir. telekkönyvvezető.

Eladó ház.

Park-utca 1 sz. alatt Hirsch Lipót
ur háza mellett épült új háza-

mat más vállalkozás miatt

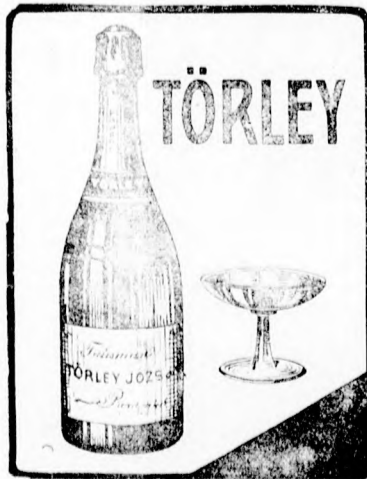
ELADOM.

A házban 3 lakószoba, fürdő-
szoba, konyha, kamra és pince

van.

Bővebbet a tulajdonos

Pressing Gábor.

Nyomatott Löwy B. gyorssajtóján, Tapolcán.